

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

॥ శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రం ॥

॥ ముక్తాపద్ధతిః అష్టాదశీ ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయ నమః

॥ ముక్తాపద్ధతిః అష్టాదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

బద్ధానాం యత్ర నిత్యానాం ముక్తానామీశ్వరస్య చ ।
ప్రత్యక్షం శేషశేషిత్వం సా మే సిద్ధ్యతు పాదుకా ॥ 18.1 ॥

తవ రంగధురీణపాదరక్షే! విమలా మౌక్తికపద్ధతిర్విభాతి ।
సుహృది త్వయి సాధితాపవర్జైః సమయే సంక్రమితేవ సాధుకృత్యా ॥ 18.2 ॥

శరణాగతసస్యమాలినీయం తవ ముక్తామణిరశ్మినిర్ఘ్రౌఘైః ।
నను రంగధురీణపాదరక్షే! జగతీం నిత్యమదైవమాతృకాఽభూత్ ॥ 18.3 ॥

అధివిష్టుపదం పరిస్ఫురంతీ నవముక్తామణినిర్మలప్రకాశా ।
పరిపుష్యసి మంగళాని పుంసాం ప్రతిపచ్చంద్రకలేవ పాదుకే! త్వం ॥ 18.4 ॥

నిహితా నవమౌక్తికావళిస్తాం అభితః కాంచనపాదుకే! మురారేః ।
నఖచంద్రమసాం పదాశ్రితానాం ప్రతిమాచంద్రపరంపరేవ భాతి ॥ 18.5 ॥

సమతాముపైతి వపుషాఽపి సదా భవదీయమౌక్తికమహాశుభ్రితా ।
హరిపాదుకే! హరిపదోద్భవయా కనకాపగా సురపురాపగయా ॥ 18.6 ॥

తవ రంగచంద్రతపనీయపాదుకే!
విమలా సముద్వహతి మౌక్తికావళిః ।
చరణారవిందనఖచంద్రమండల-
ప్రణయోపయాతనవతారకారుచిం ॥ 18.7 ॥

చంద్రచూడమకుటేన లాశితా చారుమౌక్తికమయాఖపాండరా ।
రంగనాభపదపద్మసంగినీ లక్ష్మినీ సురధునీవ పాదుకే! ॥ 18.8 ॥

యే భజంతి భవతీం తవైవ తే మౌక్తికద్యుతివికల్పగంగయా |
వర్ధయంతి మధువైరిపాదుకే! మౌళిచంద్రశకలస్య చంద్రికాం || 18.9 ||

ముక్తామయూఛైర్నియతం త్వదీయైః ఆపూరయిష్యన్నవతంసచంద్రం |
బిభర్తి రంగేశ్వరపాదరక్షే! దేవో మహాః దర్శితసన్నతిస్తాం || 18.10 ||

పరిష్కృతా మౌక్తికరశ్మిజాలైః
పదస్య గోప్త్రీ భవతీ మురారేః |
భవత్యనేకోర్మిసమాకులానాం
పుంసాం తమః సాగరపోతపాత్రీ || 18.11 ||

రంగేశపాదప్రతిపన్నభోగాం
రత్నానువిద్ధైర్మహితాం శిరోభిః |
ముక్తావదాతాం మణిపాదుకే! త్వాం
మూర్తిం భుజంగాధిపతేః ప్రతిమః || 18.12 ||

ముకుందపాదావని! మౌక్తికైస్తే
జ్యోత్స్నామయం విశ్వమిదం దివాఽపి |
వైమానికానాం న భజంతి యేన
వ్యాకోచతామంజలిపద్మకోశాః || 18.13 ||

సమాశ్రితానామనఘాం విశుద్ధిం
త్రాసవ్యపాయం చ వితన్వతీ త్వం |
సాయుజ్యమాపాదయసి స్వకీయైః
ముక్తాఫలైర్మాధవపాదుకే! నః || 18.14 ||

అవైమి పాదావని! మౌక్తికానాం
కీర్ణాముదగ్రైః కిరణప్రోహైః |
యాత్రో త్సవార్థం విహితాం మురారేః
అభంగురామంకురపాలికాం త్వాం || 18.15 ||

శివత్వహేతుం సకలస్య జంతోః
 స్రోతోవిశేషైః సుభగామసంఘైః |
 ముక్తామయూఘైః సురసింధుమన్యాం
 పుష్టాసి రంగేశ్వరపాదుకే! త్వం || 18.16 ||

రంగే శయానస్య పదావని! త్వాం లావణ్యసింధోః సవిధే నిషణ్ణాం |
 పరిస్ఫురన్మౌక్తికజాలదృశ్యాం ప్రసూతిభిన్నాం ప్రతియంతి శుక్తిం || 18.17 ||

అవైమి రంగేశ్వరపాదరక్షే! ముక్తాఫలాని త్వయి నిస్తులాని |
 తేనైవ కల్పాంతరతారకాణాం ఉప్తాని బీజాని జగద్విధాత్రా || 18.18 ||

విక్రమ్యమాణమభవత్ క్షణమంతరిక్షం
 మాయావినా భగవతా మణిపాదరక్షే! |
 వ్యోమాపగావిపులపుద్బుదదర్శనీయైః
 ముక్తాఫలైస్తవ శుభైః పునరుక్తతారం || 18.19 ||

లక్ష్మీవిహారరసికేన పదావని! త్వం
 రక్షావిధౌ భగవతా జగతో నియుక్తా |
 సత్త్వం తదర్హమివ దర్శయసి ప్రభూతం
 ముక్తామయూఖనికరేణ విస్మత్వరేణ || 18.20 ||

పాదార్పణేన భవతీం ప్రతిపాద్యమానే
 శ్రీరంగచంద్రమసి సంభృతమౌక్తికశ్రీః |
 అంగీకరోషి చరణావని! కాంతిమగ్ర్యాం
 ఉద్భిద్యమానకుముదేవ కుముద్వతీ త్వం || 18.21 ||

త్రయ్యంతహర్మ్యతలవర్ణసుధాయితేన
 జ్యోత్స్నావికల్పితరుచా మణిపాదుకే! త్వం |
 ముక్తామయా మురభిదంఘ్రిసరోజభాజాం
 వర్ణేన తే శమయసీవ సతామవర్ణం || 18.22 ||

వైకుంఠపాదనఖవాసనయేవ నిత్యం
 పాదావని! ప్రసువతే తవ మౌక్తికాని।
 అచ్ఛిన్నతాపశమనాయ సమాశ్రితానాం
 ఆలోకమండలమిషాదమృతప్రవాహం॥ 18.23 ॥

రామానువృత్తిజటిలే భరతస్య మౌళా
 రంగాధిరాజపదపంకజరక్షిణి! త్వం।
 ఏకాతపత్రితజగత్త్రితయా ద్వితీయం
 ముక్తాంశుభిః కృతవతీ నవమాతపత్రం॥ 18.24 ॥

పాదావని! స్ఫుటమయూఖమధుప్రవాహో
 ముగ్ధా పరిస్ఫురతి మౌక్తికపద్ధతిస్తే।
 రూఢస్య రంగపతిపాదసరోజమధ్యే
 రేఖాత్మనః సురతరోరివ పుష్పపంక్తిః॥ 18.25 ॥

ఆప్రేడితః పదనఖేందురుచా మనోజ్ఞైః
 ముక్తాంశుభిర్మూరభిదో మణిపాదుకే! త్వం।
 స్వాభావికీం సకలజంతుషు సార్వభౌమీం
 ప్రాయః ప్రసత్తిమమలాం ప్రకటీకరోషి॥ 18.26 ॥

నిస్సీమపంకమలినం హృదయం మదీయం
 నాథస్య రంగవసతేరధిరోఢుమిచ్ఛోః।
 మాతస్తవైవ సహసా మణిపాదరక్షే!
 ముక్తాంశవః స్ఫటికసౌ ధతులాం నయంతి॥ 18.27 ॥

శ్యామా తనుర్భగవతః ప్రతిపన్నతారా
 త్వం చంద్రికా విమలమౌక్తికదర్శనీయా।
 స్థానే తదేతదుభయం మణిపాదరక్షే!
 బోధం క్షణాన్నయతి బుద్ధికుముద్వతీం నః॥ 18.28 ॥

ఉద్ధాఢపంకశమనైర్మణిపాదరక్షే!

ముక్తాంశుభిర్మురభిదో నఖరశ్మిభిన్నైః |

చూడాపదేషు నిహితా త్రిదశేశ్వరాణాం

తీర్థోదకైః స్నపయసీవ పదార్థినస్తాః || 18.29 ||

రంగేశపాదనఖచంద్రసుధానులేపం

సంప్రాప్య సిద్ధగుళికా ఇవ తావకీనాః |

సంసారసంజ్వరజుషాం మణిపాదరక్షే!

సంజీవనాయ జగతాం ప్రభవంతి ముక్తాః || 18.30 ||

భావోత్తరైరధిగతా భరతప్రధానైః

ప్రత్యుప్తమౌక్తికమిషేణ వికీర్ణపుష్పా |

రంగేశ్వరస్య నియతం త్వయి లాస్యభాజో

రంగస్థలీవ లళితా మణిపాదుకే! త్వం || 18.31 ||

మన్యే ముకుందచరణావని! మౌళిదేశే

విన్యస్య దేవి! భవతీం వినతస్య శంభోః |

ఆపాదయంత్యధికృతాః ప్రతిపన్నతారాం

చూడాతుషారకిరణం తవ మౌక్తికౌఘైః || 18.32 ||

పద్మాపతేర్విహారతః ప్రియమాచరంతీ

ముక్తామయూఖనివహైః పురతో వికీర్ణైః |

కందాని కాంచనపదావని! పద్మినీనాం

మన్యే వినిక్షిపసి మందిరదీర్ఘికాసు || 18.33 ||

ఆశాస్య నూనమనఘాం మణిపాదరక్షే!

చంద్రస్య వారిధిసుతాసహజస్య వృద్ధిం |

ధాత్రీం ముకుందపదయోరనపాయినీం త్వాం

జ్యోత్స్నా సమాశ్రయతి మౌక్తికపంక్తిలక్ష్మ్యాత్ || 18.34 ||

యే నామ కేఽపి భవతీం వినయావనమ్రైః
 ఉత్తంసయంతి కృతినః క్షణముత్తమాంగైః |
 ఇచ్ఛంతి రంగన్యపతేర్మణిపాదరక్షే!
 త్వస్మాక్తికౌఘనియతామిహ తే విశుద్ధిం || 18.35 ||

అనుదినలశితానామంగులీపల్లవానాం
 జనితముకుళశోభైర్దేవి! ముక్తాఫలైస్త్యం |
 ప్రకటయసి జనానాం పాదుకే! రంగభర్తుః
 పదసరసిజరేఖా పాంచజన్యప్రసూతిం || 18.36 ||

బలివిమథనవేలావ్యాపినస్తస్య విష్ణోః
 పదసరసిజమాధ్వీ పావనీ దేవి! నూనం |
 జననసమయలగ్నాం జాహ్నవీ తావకానాం
 వహతి చరణరక్షే! వాసనాం మౌక్తికానాం || 18.37 ||

మధురిపుపదమిత్రైర్వైరమిందోః సరోజైః
 శమయితుమివ తారాః సేవమానాశ్చిరం త్వాం |
 ప్రచురకిరణపూరాః పాదుకే! సంశ్రితానాం
 కలికలుషమశేషం ఊళయంతీవ ముక్తాః || 18.38 ||

ముకుళితపరితాపాం ప్రాణినాం మౌక్తికైః సైవైః
 అమృతమివ దుహానామాద్రియే పాదుకే! త్వాం |
 విషధరఫణపంక్తిర్వృత్ప్రభావేన మన్యే
 లళితనటనయోగ్యం రంగమాసీన్మురారేః || 18.39 ||

సకృదపి వినతానాం త్రాసమున్మూలయంతీం
 త్రిభువనమహనీయాం త్వాముపాశ్రిత్య నూనం |
 న జహతి నిజకాంతిం పాదుకే! రంగభర్తుః
 చరణనఖమణీనాం సన్నిధౌ మౌక్తికాని || 18.40 ||

భువనమిదమశేషం బిభ్రతో రంగభర్తుః
 పదకమలమిదం తే పాదుకే! ధారయంత్యాః।
 చిరవిహరణభేదాత్ సంభృతానాం భజంతి
 శ్రమజలకణికానాం సంపదం మౌక్తికాని॥ 18.41 ॥

ప్రకటితయశసాం తే పాదుకే! రంగభర్తుః
 ద్విగుణితనఖచంద్రజ్యోతిషాం మౌక్తికానాం।
 కరణవిలయవేశాకాతరస్యాస్య జంతోః
 శమయతి పరితాపం శాశ్వతీ చంద్రికేయం॥ 18.42 ॥

దివ్యం ధామ స్థిరమభియతాం దేవి! ముక్తామణీనాం
 మధ్యే కశ్చిద్భవతి మధుజిత్పాదుకే! తావకానాం।
 న్యస్తో నిత్యం నిజగుణగణవ్యక్తిహేతోర్భవత్యాం
 ఆత్మజ్యోతిశ్శమితతమసాం యోగినామంతరాత్మా॥ 18.43 ॥

శుద్ధే నిత్యం స్థిరపరిణతాం దేవి! విష్ణోః పదే త్వాం
 ఆస్థానీం తామమితవిభవాం పాదుకే! తర్కయామి।
 ఆలోకైః స్వైర్భువనమఖిలం దీపవత్ వ్యాప్య కామం
 ముక్తాః శుద్ధిం యదుపసదనాత్ బిభ్రతి త్రాసహీనాః॥ 18.44 ॥

ప్రాప్తా శౌరేశ్చరణకమలం పాదుకే! భక్తిభాజాం
 ప్రత్యాదేష్టుం కిమపి వృజినం ప్రాపితా మౌళిభాగం।
 దేవేన త్వం దశశతదృశా దంతిరాజస్య ధత్సే
 మూర్ధ్ని న్యస్తా ముఖపటరుచిం మౌక్తికానాం ప్రభాభిః॥ 18.45 ॥

తవ హరిపాదుకే! పృథుళమౌక్తికరత్నభువః
 ప్రచలదమర్త్యసింధులహరీసహధర్మచరాః।
 పదమజరామరం విదధతే కథమంబ! సతాం
 ప్రణతసురేంద్రమౌళిపలితంకరణాః కిరణాః॥ 18.46 ॥

కపర్దే కస్యాపి క్షితిధరపదత్రాయణీ! తథా
 ముహూర్తంగామన్యాం క్షరతి తవ ముక్తామణిమహాః।
 ముధారంభః కుంభస్థలమనుకలం సించతి యథా
 నిరాలంబో లంబోదరకళభశుండాలచుళకః॥ 18.47॥

ముకుందపదరక్షణీ! ప్రగుణదీప్తయస్తావకాః
 క్షరంత్యమృతనిర్ద్వరం కమపి మౌక్తికగ్రంథయః।
 మనాగపి మనీషిణో యదనుషంగిణస్తత్క్షణాత్
 జరామరణదంతురం జహతి హంత తాపత్రయం॥ 18.48॥

దేవః శ్రీపదలాక్షయా తిలకితస్తిష్ఠత్యుపర్యేవ తే
 గౌరీపాదసరోజయావకథనీ మూలే సమాలక్ష్యతే।
 ఇత్థం జల్పతి దుర్మదాన్మూరభిదః శుద్ధాంతచేటీజనే
 ప్రాయస్త్యం మణిపాదుకే! ప్రహసితా ముక్తామయూఖచ్ఛలాత్॥ 18.49॥

రంగేశచరణరక్షా సా మే విదధాతు శాశ్వతీం శుద్ధిం।
 యన్మౌక్తికప్రభాభిః శ్వేతద్వీపమివ సహ్యాజాద్వీపం॥ 18.50॥

॥ ఇతి శ్రీపాదుకాసహస్రే ముక్తాపద్ధతిః అష్టాదశీ ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః॥